

דצמבר 2021

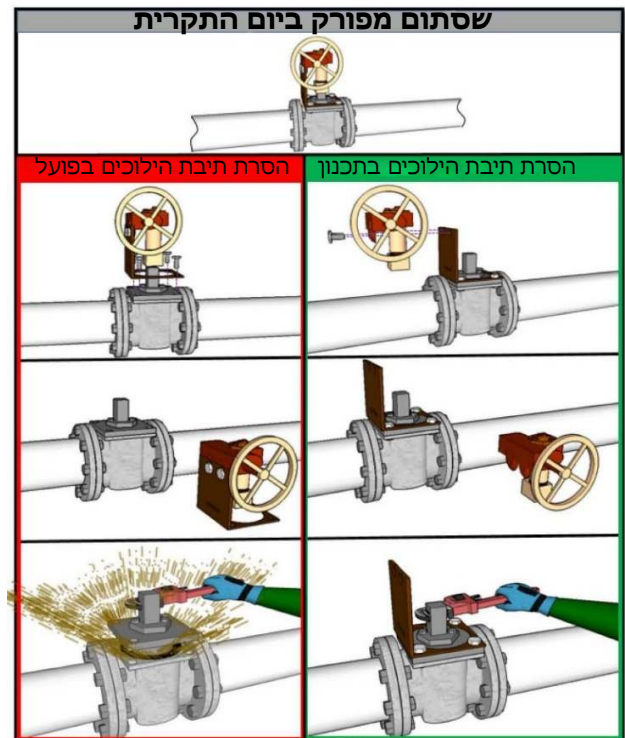
מודעות למצב: מפתח למניעת טעויות

הידעת?

- מודעות למצב היא לזהות היכן אתה נמצא ומה נדרש כדי לבצע את המשימה באופן בטוח.
- מודעות לקויה למצב היא גורם מרכזי לתאונות הנגרמות על ידי טעות אנוש.
- מספר תצורות עבור ציוד במערכת או במתקן עלולות להיות מבלבלות וליצור מלכודת לטעויות – מה שהופך את זה למפעיל עשות טעות בקלות רבה.
- התבוננות של עובד נוסף לביצוע המשימה נקרא לפעמים "עקרון ארבע עיניים". עם זאת, מנהג זה משפר את הבטיחות **רק אם** העובד הנוסף בקיא בביצוע המשימה **ומוכן להתערב** אם מבצעים טעות או מתפתח מצב לא בטוח.
- יש להתכונן לביצוע המשימה ע"י קריאה של הוראות עבודה **לפני** היציאה לשטח.

מה אתה יכול לעשות?

- קח שתי דקות לפני שאתה מבצע את המשימה לשאול את עצמך "מה יכול להשתבש?", כדאי לבדוק שיש לך הוראות עבודה, צמ"א וציוד הדרוש לבצע את העבודה באופן בטוח.
- אם אתה מבחין במלכודת לטעות, הודע למנהל העבודה שלך והגש דו"ח בטיחות.
- אם אין אפשרות לתקן במהירות הטעות, תייג וסמן את הציוד כדי להתריע בפני אחרים.
- ודא שכל מצבי פעולת השסתום, מצב הציוד ותנאי התהליך הצפויים מזוהים בנוהל העבודה על מנת להפחית טעויות.
- אם תתבקש לבצע משימה שלא ביצעת זמן מה, סקור את ההליכים ושאל עמית לעבודה אם משהו השתנה.

תמונה 1: דיאגרמה להצגת דרכים נכונות ושגויות להסרת גלגל השסתום בתקרית (מקור: ציור 3 בדו"ח CSB 2016-02-I-LA)

שני מפעילים נשלחו להחליף את מצבי שסתום, ונפעלת משאבה. כאשר השסתום לא נפתח, המפעילים החליטו לפרק את תיבת ההילוכים כדי לאפשר גישה ישירה אל ציר השסתום ולפתוח את השסתום עם מפתח ברגים. פעילות זו יכולה להיעשות מבלי להשפיע על מכסה שסתום עליון הקיים על רוב השסתומים מסוג זה. עם זאת, שסתום זה היה מסוג אחר. כאשר המפעילים הסירו את תיבת ההילוכים מהשסתום הזה, המפעילים הסירו גם את ברגי ההרכבה שאבטחו את מכסה השסתום העליון.

כאשר השסתום נפתח באופן ידני, התרחשה דליפת אדים גדולה, הצתת האדים גרמה לנזק חמור.

מודעות למצב: בודו לפני פעולה